

Toch hebben wij hiermee nog niet genoeg gezegd. Het godsdienstig streven der Vrijmetselarij reikt nog verder. Zij bestrijdt toch niet slechts een of ander kerkgehoof, maar zij beoogt inderdaad ook positief een hooger doel, en wel een soort nieuwen godsdienst, die niet naast, maar in de plaats van het christendom staat en alle menschen vereenigt: een wereldreligie, een soort van universeele kerk, zooals Jac. van Term het uitdrukt. En hij geeft ten bewijze een paar aanhalingen uit hun eigen geschriften: „Als het mogelijk is, dat er ooit één herder en één schapestal zal kunnen zijn, kan niets met meer betrouwbaarheid de bron der eenheid worden, dan het verheven genootschap der Vrijmetselaars“ („Wiener Journal für Freimaurer“, Heft 1, S. 184).

En de andere: „In één woord... als de Vrijmetselarij algemeen is, kan ze enkel worden toegepast op een wereldgodsdienst... En daaruit volgt, dat, indien er een godsdienst is, die ooit het heele menschedom zal omvatten en het in één kudde onder één herder zal brengen, zij de godsdienst is, waarin alle menschen ten slotte zullen samenkomen. Dit is een vervulling, die elke Vrijmetselaar met verrukking tegemoet ziet“. Dit zegt Georg Oliver, een bekend Engelsch Vrijmetselaar in „The Freemason's Quarterly Magazine and Review“, 1837, blz. 420.

Het hooge doel is dus: „Een maconnieke wereldkerk, met als hoofdzetel de stad, die zowel het centrum der heidensche als der christelijke beschaving“ is (Van Term).

Zulk een wereldgodsdienst, die alle menschen als broeders tracht te vereenigen, en enkel door menschelek streven, zonder Goddelijke hulp, tot stand komt, is niet het christendom der Schrift, dat ons door God geopenbaard is. Het is een religie van menscheleke vinding en van menschelek probeersel, dat een illusie zal blijken te zijn. Want het weet van geen zonde en van geen genade en heeft daarom ook geen Middelaar noodig, die voor onze zonden lijdt en sterft en daarna verheerlijkt wordt, om ons een plaats in het Vaderhuis te bereiden.

Het is principieel veroordeeld in het woord waarmede Petrus en Johannes zich verantwoordden tegenover de Joden, die ook meenden door de werken der wet zalig te kunnen worden: En de zaligheid is in geen anderen, want er is ook onder den hemel geen anderen naam, die onder de menschen gegeven, door welken wij moeten zalig worden.

Ten slotte willen wij nog even antwoorden op de vraag of een christen, die zich als lid bij de Loge heeft aangesloten, en na velerlei vermaningen daarvan niet wil aftellen, onder de kerkelijke tucht zou vallen.

Onze conclusie uit het voorgaande is deze, dat de Vrijmetselarij, vanwege haar geheimzinnig karakter, haar ongeoorloofde eed, en haar religieus indifferentisme, voor christenen van positieve belijdenis, en vooral voor leden der Gereformeerde Kerken, onmiskenbaar een geestelijk gevaar oplevert; en dat het o.l. voor een christen niet alleen hoogst bedenkelijk, maar heelst ongeoorloofd is, zich als lid bij haar aan te sluiten.

Toch hebben de Gereformeerde Kerken zich steeds gewacht voor de verklaring, dat alle leden der Gereformeerde Kerken, die lid zijn van een Loge of later lid zullen worden, onder censuur gesteld moeten worden. Zoo deed wel de Roomsche Kerk, die, om een of ander misdrijf, soms een massa menschen tegelijk met haar interdict trof. Maar de Gereformeerde Kerken leerden steeds, dat elk tuchtgeval individueel en op zichzelf beoordeeld en behandeld moet worden.

Het lidmaatschap van een vereeniging op zichzelf maakt iemand natuurlijk niet censurabel. Dan moet er iets bij komen. Dan moet dat lidmaatschap hem bijv. dwingen tot overtreding van een of ander gebod, of van de geheele wet des Heeren; of hem verplichten in te stemmen met beginselen, die met Gods Woord in strijd zijn. Wanneer dus bewezen kan worden, dat zulke leden door hun lidmaatschap verplicht en gedwongen worden tot het voeren van een onchristelijke leer of leven, moeten zij, en dan elk geval afzonderlijk, na onvruchtbare vermaning, onder de tucht gesteld en, bij volharding in het kwaad, door den ban buiten de kerk gesloten worden.

Laten wij onze artikelen-reeks over de Vrijmetselarij mogen besluiten met het woord, dat Jezus tot Thomas sprak, toen deze den weg niet wist, zeggende: „Ik ben de weg en de waarheid en het leven. Niemand komt tot den Vader dan door Mij“, Joh. 14:6.

Moge dat woord voor ons allen, en ook voor zoo menig Vrijmetselaar, die in den doolhof der geheimzinnigheden aan het dwalen raakte, een wegwijzend woord zijn.

IJmuiden.

JOH. JANSEN.

UIT DE SCHRIFT.

Banierdrager. (Paschen.)

Mijn Liefste is blank en rood: Hij draagt de banier boven tienduizenden. Hooglied 3:10.

Hallelujah, o mijn ziel, prijs den Heere. Daarmee kom ik u op het Paascheest tegen. Want waarlijk, mijn ziel, gij hebt overrijke stof. Uit het lijden des Heeren bleek het u voorat: mijn Liefste is blank en rood.

Maar aan den morgen van den gedenkdag der Opstanding moogt gij juichen: Hij draagt de banier boven tienduizenden.

Het scheen, dat uw Liefste het onderspit had moeten delven.

Of Satan kon grijnsen.

Of de wereld kon joelen.

Of de u verwante zielen der vrienden en vrienden van Jezus moesten treuren.

Maar ten derden dage week de steen van de grafspelonk.

Stralend stond uw Liefste op.

De kerker werd Zijn buit.

En het eerst gedacht Hij aan Zijn kerk.

En in Zijn kerk aan u.

Is Paschen voor de kerk de dag der ondertrouw, omdat Christus Zich aan de Zijnen, naar de profetie van Hosea, ondertrouwd in gerechtigheid en die gerechtigheid juist op Paschen het luisterrijkst te voorschijn trad, zodra het voor u Paschen werd, sloeg de dag van uw persoonlijke ondertrouw.

Hoelang zou dat geleden zijn?

Al weet gij ook den datum niet, gij zult u toch wel herinneren die eerste liefdes-gesprekken van uw Liefste?

Hoe zaagt gij met trots naar Hem op!

Hij was uw Held!

Uw Goël!

Uw God!

En gij, de eens door duivelen geplaagde, flusterdet niet anders dan dat aanhankelijke: Rabboni!

Hij draagt de banier boven tienduizenden!

Herhaalt dat gedurig in heiligen trots.

Als er één bruid is, die rein en zuiver pronken mag met haar Bruidegom, dan zijt gij het, ontaarde, maar door Hem geredde ziel.

Zie Hem uit het graf verrijzen, zie Hem de banier der overwinning plooiën, zie, hoe Hij dat vaandel wapperen doet boven tienduizenden verlorenen, maar die door Hem zijn gevonden, zie hoe Hij hen ook voorgaat, niet naar Galilea, maar naar den hemel.

Hij draagt de banier boven tienduizenden!

Dat zij uw Paaschzang.

Of versta ik u wel?

Hébt gij bezwaar tegen dit lied?

Ja, zegt gij, de Hooglied-bruid gewaagde slechts van tienduizenden, dat past uitstekend bij haar bruidegom, doch bij den Mijnen niet. Haar bruidegom beelde slechts den Mijnen voor.

Ik begrijp u, ziel.

Gij hebt gelijk.

Onze Heere Jezus draagt de banier boven tweemaal tienduizend, de duizenden verdubbeld.

Hij draagt de banier boven miljoenen maal miljoenen.

Hij draagt de banier boven al Zijn gewillig volk, van het begin tot het einde der wereld.

Hij draagt de banier boven een schare, die niemand kan tellen.

Wat een machtigen Christus hebben we toch, o ziel.

Dit is wel mee een van de grootste raadselen, dat we soms nog bloede en versagd, vermoed en bevreesd kunnen zijn.

O, laten wij er elkander toch dikwijls aan herinneren: ons staat de sterke Held ter zij, dien God heeft uitverkoren.

En weet gij, ziel, wat ook zoo troostrijk is?

Hij draagt de banier.

Niet wij.

Hij alleen.

Het is niet zóó, dat wij ook banierdragers zijn, maar dat Zijn banier boven de onze uitwappert. Neen, Hij is de Banierdrager.

Wij zijn eenvoudig baniervolgers.

Hij wijst ons den weg der victorie.

Als wij de banier uit het oog verliezen, zijn wij uit de richting.

En dan hebben we te schreien als bange kinderen, tot we den Banierdrager weer zien.

Die banier gaat ons vóór door alle gewesten van het leven.

Op den weg, waarop de felle zon ons de oogen verblindt.

In de donkere doodsvalei, waar we zelfs geen schaduwen ontwaren. Want het schrift op de banier is geborduurd met het licht der opstanding. Daar lezen we: Ik leef en gij zult leven.

Die banier gaat ons voor door het volle leven, door de wereld van den arbeid, door de wereld der ontspanning, door de wereld der politiek, door de wereld der wetenschap, door de wereld der kunst.

Die banier te volgen is vaak moeilijk, want de

Banierdrager kent geen hoogten en laagten. Hij treedt over alles heen. En ik hoor u zoo dikwijls zuchten, dat gij Hem niet kunt bijhouden. Dat de steenen, die de wereld op uw pad werpt, u pijn doen. Maar onthoud dan, dat Hij heeft gezegd: in de wereld zult gij verdrukking hebben, maar hebt goeden moed, Ik heb de wereld overwonnen. Ja, Heere, dat hebt Gij door uw verrijzenis gedaan!

Ja, Liefste, gij zijt voor mij de Opstanding en het Leven!

Kom ziel, scheiden we van dit Paascheest niet, zonder Hem te aanbidden:

Gij, Heer, alleen. Gij zijt

Verwinnaar in den strijd.

En geeft uw volk den zegen.

HEPP.

KERKELIJK LEVEN.

Ontslag.

Prof. Buijtenlijk nam ontslag uit onze Redactie. Waar hij dit niet wilde beschouwen als een ontslag-aanvraag, kan niet anders gedaan dan in dit besluit te berusten.

Het woord, waarmee hij afscheid neemt, vindt men hier.

Aan de Lezers.

Met een enkel woord wil ik even toelichten, waarom ik heb gemeend mij uit de redactie van dit blad te moeten terugtrekken.

Het is mijn vaste overtuiging, dat de uitvoering der reformatische denkbeelden, zooals deze in het aanvankelijk onschreven program waren neergelegd, een andere wijze van werken vereischen, dan die door den eindredacteur wordt gevolgd.

Alhoewel de vlotte pen en de journalistieke vaardigheid van Dr. Hepp niet onderschattend, is het naar mijn persoonlijke meening noodzakelijk, dat zowel de ethische en aesthetische als ook de kerkelijk-theologische kwesties van een ander u.l. hooger plan — worden bezien, wil men niet alleen de wereldtaak van het Calvinisme in hare juiste afmetingen waardeeren, maar ook aan het klassieke Calvinistische levensbeginsel een nieuwe verwerkliking geven, die in deze cultuur toch wel tot een even kleurrijk en seigneurale levenswijze kan uitgroeien als dit in de 17de eeuw het geval was.

Mijn persoonlijke wetenschappelijke werkzaamheid, mijn overtuiging, dat ook schijnbaar eenvoudige kwesties alleen na ernstige studie tot een openbare bespreking, bovenal een populaire, mogen komen en bovendien een onmiskenbare journalistieke onbekwaamheid, deden mij slechts zeer zelden iets in dit blad publiceren.

Ik mag tenslotte niet verheelen, dat, hoewel hij mij reeds herhaaldelijk bezwaren tegen het redactioneel beleid gerezen zijn, de doorslag tot het nemen van dit mijn afscheid gegeven is door de artikelen, gewijd aan de studententoonbelevingsstelling — welke, het zij terloops opgemerkt, ik met genoegen bijwoonde — artikelen, waarvan m.i. in hooge mate geldt wat hierboven door mij in het algemeen werd opgemerkt.

Hoewel ik zeer wel een andere calvinopvatting dan de mijne kan waardeeren en zelfs in haar eenheid kan achten, komt in het schrijven van Dr. Hepp, naar mijn meening, telkens een gemis aan juistheid en zuiverheid in de reproductie van gegevens, eenheid van levensstijl, waardeering van de opvattingen van anderen (Gereformeerden) tot uiting, die mij verplicht te zeggen, dat ik niet langer met mijn naam deze volksvoorlichting mede wensch te dekken.

F. J. J. BUIJTENDIJK.

Het doet ons leed, dat Prof. B. om deze oorzaak van ons scheidt. Wij waardeeren, wat hij voor ons blad heeft gedaan.

Konden wij er zeker van zijn, dat men de functies van redakteur en hoogleraar goed zou onderscheiden, dan zouden wij bij dit afscheidswaard gaarne eenige kanttekeningen maken.

Maar waar dit „onderscheiden“ in den regel uit het oog wordt verloren, wenschen wij uit collegiale overwegingen het hierbij te laten.

HEPP.

Van Amerikaansche Boeken.

II.

Waar hij ons, Gereformeerden, het kerkelijk leven in het centrum staat, zal vanzelf ook het kerkelijk leven in Amerika ons interesseeren.

Om met een der belangrijkste kerkengroepen kennis te maken, bewijst het boek van Dr. H. Beets, over wien in ons blad reeds vaak werd geschreven en die onze medewerker is, uitnemende diensten.

Hij schreef kort geleden: The Christian Reformed Church in North America, its history, schools, missions, creeds and liturgy, distinctive principles and practices and its church government. Dit boek werd uitgegeven bij de Eastern Avenue Book Store, Grand Rapids, Mich.

Voor onze lezers, die geen Engelsch verstaan, deelen we even mede, dat in dit boek onder den titel van „De Christelijke Gereformeerde Kerk in Noord-Amerika“, wordt gehandeld over haar geschiedenis, scholen, zendingsarbeid, belijdenis en liturgie, kenmerkende beginselen en praktijken en haar kerkregering.

Dit alles wordt gegeven in 255 bladzijden.

En dan laat hij de historie-beschrijving zijner

kerk aanv.
tijdperk in
Nederland

Ik geloof
durven.

Daarvoor
taliteit he

Men ste

het berucel
taling: „

Hendrik v

Zoo onl

haar is h

Want i

Ook m

telson v

Haagsche

Zeker,

een getal

Maar D

hlicist, d

leesbaar

Natuurli

naar on

dit werk

Daarvoo

De sch

zijn boek

gen van

handboek

In dat

geslaagd.

Wie zie

in korten

goed lere

Over de

over de

hadden,

de in

(Gereform

in 1857,

verdere

Dr G. V.

seminarie

Slackensa

Maranath

kerkelijke

budget

nooddige

beschouw

Hierbij

de kerkel

gedaan d

In, wat

wordt ee

en den

Grand-Raj

„hoogere“

Het der

actieven

voelt hier

director,

kaartjes

Vervolg

Heidelber

Geloofsbe

beknopte

voor ons

1920 is g

Wij laten

De Li

Eers

Twee

Derde

Vierde

Vijfde

Wel on

dit voors

onze Syr

In een

beginsele

Gereform

wordt o.

kerk een